

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2242

[Total No. of Pages : 4

[5805]-408

M.Com - II

BUSINESS PRACTICES AND ENVIRONMENT

**431 : Recent Advances in Business practices and Environment
(2019 Pattern) (Semester - IV) (CBCS)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) *Q. No. 1 and Q. No.6 are compulsory.*
- 2) *Solve any three questions from Q. No. 2 to Q. No.5*
- 3) *Figure to the right side indicate full marks.*

Q1) Fill in the blanks (any 6).

[6]

- a) _____ is known as a father of green revolution.
 - i) Dr. Rajendra Prasad ii) Dr. M.S. Swaminathan
 - iii) Rajiv Gandhi iv) K.C. Panth
- b) Economic development of a every country is depend upon the _____ development.
 - i) Industrial ii) Infrastructural
 - iii) Machine iv) Capital
- c) Small scale Industry primarily depends upon the _____ sector.
 - i) Education ii) Capital
 - iii) Industry iv) Agriculture
- d) The Entrepreneur who utilised advanced technology is called _____ Entrepreneur.
 - i) Organisational ii) Business
 - iii) Agriculture iv) Technical
- e) _____ is a important problem of small scale Industry.
 - i) Additional Fund ii) International Support
 - iii) Absence of Capital iv) Tax Policy

P.T.O.

- f) Rajiv Gandhi Udyami Mitra Yojana is started for _____ and _____ Enterprise.
- i) Micro & Small ii) Big & Small
iii) Overall & Micro iv) None of these
- g) Small Industries require _____ capital.
- i) More ii) Minimal
iii) Low iv) Zero
- h) Indian Agriculture depends mainly upon _____
- i) Capital ii) Mansoon
iii) Machinery iv) Technology

Q2) Explain the textile policy in Maharashtra New Industrial Policy 2019? **[14]**

Q3) Explain the micro & small Enterprises cluster Development Programme in MSME. **[14]**

Q4) Explain the Prime Minister Employment generation programme in National small Industries Corporation Scheme. **[14]**

Q5) Explain the importance and types of Environment Audits. **[14]**

Q6) Write short notes (Any two) **[12]**

- a) Agro Processing Policy
b) Micro Finance Programme.
c) Gram Udyog Vasahat
d) Corporate discloser.

Total No. of Questions : 6]

P2242

[5805]-408

M.Com - II

BUSINESS PRACTICES AND ENVIRONMENT

431 : Recent Advances in Business practices and Environment

(2019 Pattern) (Semester - IV) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना :-
- 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 - 2) प्रश्न क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
 - 3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही सहा)

[6]

- अ) भारतातील हरीत क्रांतीचे जनक म्हणून यांना संबोधले जाते.
i) डॉ. राजेंद्र प्रसाद	ii) डॉ. एम. एस. स्वामीनाथन
iii) राजीव गांधी	iv) के. सी. पंत
- ब) कोणत्याही देशाचा आर्थिक विकास हा त्या देशातील विकासावर अवलंबून असतो.
i) उद्योगाच्या	ii) पायाभूत सुविधांच्या
iii) यंत्राच्या	iv) भांडवल
- क) लघू उद्योग हे प्रामुख्याने क्षेत्रावर अवलंबून असतात.
i) शिक्षण	ii) भांडवल
iii) उद्योग	iv) कृषी
- ड) उच्च तंत्रज्ञानाचा अवलंब करणाऱ्या उद्योजकाला उद्योजक म्हणतात.
i) संघटनात्मक	ii) व्यापारी
iii) कृषी	iv) तांत्रिक
- इ) ही लघुउद्योगाची प्रमुख समस्या आहे.
i) अतिरिक्त निधी	ii) विदेशी सहाय्य
iii) भांडवलाची कमतरता	iv) करधोरण

- फ) राजीव गांधी उद्यमी मित्र योजना आणि उद्योगांसाठी सुरू झाली.
- i) सूक्ष्म आणि लघू ii) मोठे आणि लघू
iii) समग्र आणि सूक्ष्म iv) यापैकी नाही
- य) लघू उद्योगांना भांडवलाची आवश्यकता असते.
- i) जास्त ii) कमीत कमी
iii) कमी iv) शून्य
- र) भारतातील शेती ही वर अवलंबून आहे.
- i) भांडवल ii) मान्सून
iii) यंत्र iv) तंत्रज्ञान

प्र.2) महाराष्ट्र नवीन औद्योगिक धोरणांचे (2019) कापड धोरण स्पष्ट करा. [14]

प्र.3) एम. एस. एम. ई. मध्ये सूक्ष्म आणि लघु उद्योगाचे क्लस्टर विकास कार्यक्रम स्पष्ट करा. [14]

प्र.4) राष्ट्रीय लघुउद्योग महामंडळ योजनेअंतर्गत पंतप्रधान रोजगार निर्मिती योजना स्पष्ट करा. [14]

प्र.5) पर्यावरणीय अंकेक्षणाचे महत्त्व आणि प्रकार स्पष्ट करा. [14]

प्र.6) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [12]

- अ) कृषी प्रक्रिया धोरण
ब) सूक्ष्म वित्त कार्यक्रम
क) ग्राम उद्योग वसाहत
ड) प्रमंडळीय प्रकटीकरण

